

Grup de debat – tertúlia

Democràcia i tecnologies

Digitalitzar la democràcia / Democratitzar la tecnologia

Presentació de la tertúlia "democràcia i tecnologies", una proposta de debats, reflexions i accions en el marc de l'Ateneu Barcelonès.

Una introducció per situar-nos

Al seu llibre "Tecnòpolis", publicat el 1992, el sociòleg Neil Postman va diagnosticar l'emergència d'una cultura que a més de venerar els progressos de la ciència i la tecnologia, consagra el mètode científic com a principal via de coneixement i prioritza el progrés tecnològic com a ingredient clau del de la societat.

Com Postman va assenyalar "totes les tecnologies s'impregnen de les creences, valors i ideologies dels qui les creen i impulsen". Trenta anys més tard, el seu diagnòstic continua sent vàlid quan s'aplica a les tecnologies digitals, que amb la seva expansió descontrolada donen lloc a una redefinició interessada del significat de termes com «veritat», «intel·ligència», «comunitat» o llibertat». I també el de «democràcia».

Un espai pel debat. Un espai per formular respostes.

La tertúlia vol ser un espai obert de debat i reflexió. També d'aportació de coneixements, però també per donar respostes a reptes actuals i de futur. L'Ateneu, com un àgora de la CULTURA, ens aporta l'espai i l'història dels seus 150 anys. Un àgora per debatre sobre els reptes de la democràcia en aquesta època on la tecnologia és immersiva i omnipresent.

Un primer dilema: digitalitzar la democràcia ?

Una de les maniobres de la redefinició propiciada per el digital consisteix a annexar el qualificatiu «digital» al significat que es pretén redefinir, en un subterfugi que propicia una inversió silenciosa de la jerarquia de valors. Com quan les propostes «d'ètica digital» o

Democràcia i tecnologies

«humanisme digital» no es molesten en explicitar quina concepció de l'ètica o de l'humanisme prenen com a punt de partida.

En el cas de la «democràcia digital», l'augment de la intensitat digital de processos i institucions democràtiques apareix sovint com el valor dominant, com si la digitalització per si mateixa ja comportés una millora de la democràcia, quan ja sabem de sobres que no és així. Per exemple, l'afirmació que Twitter, una plataforma privada, és el més semblant a una àgora pública trasllueix una concepció devaluada de l'àgora, i per tant de la democràcia.

Una pràctica paral·lela que devalua la democràcia es produeix quan el projecte d'estendre una tecnologia a determinats col·lectius o geografies, o fins i tot a la població en general, es justifica amb l'argument de «democratitzar la tecnologia». Aquest és només un altre cas d'una situació més generalitzada: els processos actuals d'invenció, desenvolupament, producció i promoció de les tecnologies tenen poc de democràtics, fins i tot quan han estat en part subvencionats amb diners públics. Un exemple: es evident que el plans d'empreses privades de pol·lucionar el cel tot posant en òrbita desenes de milers de satèl·lits no suposen, diguin el que diguin, una democratització de la tecnologia espacial o del accés a Internet.

O democratitzar la tecnologia ?

Els abanderats d'una Quarta Revolució Industrial prometen que aquesta canviarà de manera radical la manera com vivim, treballem i ens relacionem. Però no sotmeten ni l'oportunitat d'aquests canvis, ni encara menys la seva naturalesa, als processos de debat i aprovació democràtica que són obligats per a canvis molt menors. Més aviat al contrari, s'argumenta que les institucions públiques no estan preparades per respondre amb la celeritat necessària als reptes plantejats per tecnologies que evolucionen amb més rapidesa que els processos legislatius i reguladors. I que per tant són aquestes institucions les que en tot cas s'haurien d'adaptar per tal de no interferir en un progrés tecnològic. Tot plegat, un altra exemple de la inversió de valors a què abans ens referíem.

Grup de debat – tertúlia

Democràcia i tecnologies

Què som ? Un grup de debat i reflexió en el format de “tertúlia”.

Amb aquest objectiu de propiciar una reflexió sobre les qüestions anteriors, els sotasignats, socis de l'Ateneu Barcelonès, proposem a la Junta Directiva i a la Comissió de Cultura, la creació de la tertúlia intitulada “Debats sobre democràcia i tecnologies”, d'acord amb la normativa de l'Ateneu sobre les tertúlies de l'abril del 2015.

Volem que sigui un espai obert en el que s'innovï en els models i formats de debat i aprofitar les facilitats de les tecnologies col·laboratives. Per tant proposem un mode híbrid, amb opcions de participar presencial i telepresencialment i obert als socis de l'Ateneu, però també a altres persones que hi tinguin interès i vulguin portar les seves reflexions, idees i projectes al debat.

El grup ha estat promogut per en Ricard Ruiz de Querol (coordinador), Emili Giralt (adjunt a la coordinació), Ricard Faura, Bernat Dedeu, Genís Roca, Fernando Rayon, Carme Gual, Jordi Ascensi i Jaume Dedeu.

La primera sessió serà el proper:

Dimarts, 21 de febrer a les 6 de la tarda a la sala Pompeu Fabra

El format serà, habitualment, de forma híbrida, presencial i telepresencial, amb la plataforma CISCO WEBEX (videoconferència). Amb la inscripció rebreu l'enllaç.

Les sessions seran de caire mensual.

Per més informació o per apuntar-se:

democraciatecnologies@tertulies.net